

**Akcijski načrt
»Starosti prijazna Ljubljana«
za obdobje od 2016 do 2020**

Ljubljana, april 2016

VSEBINA:

I. UVOD	3
II. CILJI AKCIJSKEGA NAČRTA IN UKREPI ZA NJIHOVO URESNIČEVANJE	4
1. Javne površine in stavbe	4
2. Prevoz	4
3. Stanovanjski objekti	6
4. Družabno življenje.....	7
5. Spoštovanje in vključevanje v družbo	10
6. Družbeno angažiranje in zaposlitev	10
7. Komuniciranje in informiranje	11
8. Skupnostni programi in zdravstvene službe	12
III. SPREMLJANJE IZVAJANJA AKCIJSKEGA NAČRTA IN POROČANJE O IZVEDENIH UKREPIH	15

I. UVOD

Mestna občina Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL) si nenehno prizadeva za ustvarjanje urbanega okolja, ki spodbuja zdravo in aktivno staranje. V teh prizadevanjih je bil pomemben korak storjen leta 2011, ko je MOL postal uradni član Globalne mreže starosti prijaznih mest Svetovne zdravstvene organizacije ter podpisal prvo Dublinsko deklaracijo starosti prijaznih mest in v letu 2013 še drugo. Temu je sledila tudi priprava Akcijskega načrta "Starosti prijazna Ljubljana" za obdobje od 2013 do 2015, ki ga je MOL pripravil med prvimi v mreži. V tem obdobju je MOL izvedel skoraj 100 načrtovanih ukrepov z različnih področij (družabnost, prevozi, dostopnost stavb in stanovanj, informiranje in komuniciranje itd.). Ob izteku tega obdobja je MOL pripravil ustrezno poročilo o izvedenih ukrepih, načrtovanih v prvem akcijskem načrtu, hkrati pa tudi nov akcijski načrt za obdobje od 2016 do 2020, s čimer se še naprej zavezuje k povečani skrbi za starejše občane.

Z zagotavljanjem spodbudnega okolja ter s poslušom za specifične potrebe starejše populacije lahko vsem občanom zagotovimo kvaliteto in aktivno starost, v kateri ne bo prostora za socialno izključenost. Seveda pa je to zahtevna naloga, ki še bolj kot številne kvalitetne ukrepe v prid starejših zahteva prepoznavanje pomembnosti starejših ljudi ter njihovega doprinosa v družbi. S svojim pridobljenim znanjem ter dolgoletnimi izkušnjami so namreč nepogrešljiva populacija.

MOL je na področju staranja in starejših zelo aktivna tudi mednarodno in se redno udeležuje srečanj ter posvetov v tujini, kjer izmenjuje izkušnje z drugimi evropskimi mesti. Tako se redno seznanja tudi z dobrimi praksami v drugih evropskih mestih, nato pa s pomočjo svojih javnih zavodov in podjetij ter nekaterih nevladnih organizacij, ki delujejo na področju skrbi za starejše, oblikuje ukrepe, s katerimi se želi čim bolj približati potrebam starejših v MOL.

Kakor prvi akcijski načrt, ki se je ravno iztekel, tudi pričujoči akcijski načrt ukrepe načrtuje na osmih pomembnih področjih, kot jih določa Svetovna zdravstvena organizacija (SZO), in sicer so to naslednja področja: javne površine in stavbe; prevoz; stanovanjski objekti; družabno življenje; spoštovanje in vključevanje v družbo; družbeno angažiranje in zaposlitev; komuniciranje in informiranje; skupnostni programi in zdravstvene službe. V zasnovi akcijskega načrta, navedbi posameznih ciljev sledijo prioritete naloge z ukrepi, časovnimi roki in nosilci za njihovo uresničevanje. Nosilci ukrepov so organi Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: MU MOL) ter posamezni občinski javni zavodi (v nadaljnjem besedilu: JZ) in javna podjetja (v nadaljnjem besedilu: JP), ukrepi pa so oblikovani kot njihove redne naloge ali pa kot ukrepi projektne narave.

Veliko se poudarja pomembnost skrbi za starejše občane. Ne gre samo za to, da se svetovna populacija stara in bo v nekaj letih na bolj razvitih območjih predvidoma več kot 33% ljudi starejših od 60 let, s čimer so povezane tudi prihajajoče socialne, ekonomske in politične spremembe. Pri tem pa ne gre zgolj za dolžnost, ki naj bi jo imeli mlajši do starejših, gre za zagotavljanje polnega uživanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin vsem, ne glede na starost, spol, politično prepričanje, jezik, invalidnost, spolno usmerjenost, veroizpoved ter rasno ali etnično poreklo. Kljub temu, da je potrebno na starejše gledati kot na zelo raznoliko skupino ljudi, kjer se posamezniki med seboj močno razlikujejo, pa je moč reči, da lahko zaradi starosti in z njo povezanimi težavami kaj hitro postanejo ena izmed bolj ranljivih skupin. MOL najšibkejšim družbenim skupinam posveča največ pozornosti v prepričanju, da je mesto, ki je prijazno otrokom, starejšim in osebam z oviranostmi, mesto, prijazno vsem.

II. CILJI AKCIJSKEGA NAČRTA IN UKREPI ZA NJIHOVO URESNIČEVANJE

1. Javne površine in stavbe

CILJ 1:

Zunanje površine in stavbe MOL, ki so v javni rabi, so urejene in vzdrževane.

UKREP: Vzdrževanje urejenosti zunanjih površin in stavb MOL v javni rabi.

Nosilec: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL, Služba za lokalno samoupravo MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje zadostnega števila lokacijsko enakomerno razporejenih klopi, vzdrževanje obstoječih ter postavitve novih glede na pobude občank in občanov ter v skladu z možnostmi.

Nosilec: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL, JP SNAGA, d.o.o.

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Skrb za dostopnost pločnikov in drugih površin za pešce in kolesarskih stez ter skrb za nadzor nad upoštevanjem cestno prometne ureditve.

Nosilec: Mestno redarstvo MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Ohranjanje urejenosti obstoječih zunanjih športnih površin, namenjenih tudi starejšim (zunanjim fitnesi, parki z napravami za ulično vadbo, trim otoki, trim steze).

Nosilec: Oddelek za šport MU MOL, ŠPORT LJUBLJANA

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Postavitev sedmih novih parkov z napravami za ulično vadbo, izgradnja dveh novih trim otokov ob Poti spomina in tovarištva ter v Tacnu, postavitev nove trim steze v Črnučah.

Nosilec: Oddelek za šport MU MOL, ŠPORT LJUBLJANA

Rok za izvedbo: 2016-2020

2. Prevoz

CILJ 1:

Dostopnost javnega prevoza

UKREP: Posodobitev voznega parka mestnega linijskega prevoza potnikov z nizkopodnimi avtobusi, opremljenimi s številnimi oprijemali ter z vso pripadajočo avdio in video tehnologijo za spremljanje vožnje.

Nosilec: JP LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.

Rok za izvedbo: 2016: 30 nizkopodnih avtobusov, 2017-2020: 10% voznega parka letno

UKREP: Oprema postajališč mestnega linijskega prevoza potnikov s 15 prikazovalniki prihodov avtobusov.

Nosilec: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL, JP LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.

Rok za izvedbo: 2016

UKREP: Cenovno ugodnejše mesečne vozovnice za upokojene in starejše od 65 let.
Nosilec: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL, JP LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izobraževanje zaposlenih, udeleženih v procesu prevoza potnikov o razumevanju potreb in zahtev starejših, v sklopu rednih izobraževanj.
Nosilec: JP LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Informiranje starejših o uporabi mestnega linijskega prevoza potnikov z izdajo publikacij in objavami na spletnih straneh www.lpp.si.
Nosilec: JP LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Brezplačni prevoz starejših po ožjem mestnem jedru z vozili Kavalir na električni pogon, kjer drug javni prevoz ni možen, ter prevoz z električnim vlakom Urbanom za ogled krožnih poti glavnih mestnih turističnih znamenitosti.
Nosilec: JZ TURIZEM LJUBLJANA, JP LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Brezplačni prevoz starejših in gibalno oviranih z vozili Kavalir do volišča na Kresiji (Adamič-Lundrovo nabrežje 2) v času odprtja volišča za predčasne volitve.
Nosilec: Služba za organiziranje dela Mestnega sveta MU MOL
Rok za izvedbo: redna naloga (ob volitvah in referendumih)

UKREP: Brezplačni prevoz starejših in gibalno oviranih z električnimi vozili v času pogreba in v času pred Dnevom spomina na mrtve.
Nosilec: JP ŽALE, d.o.o.
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izboljšanje dostopnosti ogleda Živalskega vrta Ljubljana z brezplačnimi električnimi vozili.
Nosilec: JZ Živalski vrt Ljubljana
Rok za izvedbo: pričetek 2016 in nato redna naloga

UKREP: Uvedba cenovno ugodnejše celoletne vozovnice za starejše za vzpenjačo, ki vključuje tudi ogled stalnih grajskih vsebin in druge ugodnosti.
Nosilec: JZ Ljubljanski grad
Rok za izvedbo: februar 2016 in redna naloga

UKREP: Izvajanje projekta izposoje koles Bicikelj.
Nosilec: Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL, Europlakat d.o.o. (javno zasebno partnerstvo)
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: »Starejši v prometu« – predstavitev aktivnosti v skrbi za večjo varnost v cestnem prometu – pravilna vožnja skozi rondoje (simulacija), namenjena predvsem starejšim
Nosilec: Služba za lokalno samoupravo MU MOL, četrtne skupnosti MOL
Rok za izvedbo: 2016-2018

3. Stanovanjski objekti

CILJ 1:

Dostopnost stanovanjskih stavb in stanovanj.

UKREP: Gradnja in prenova večstanovanjskih stavb za oddajo, z upoštevanjem smernic za tehnično in funkcionalno prilagoditev stanovanjskih enot in pripadajoče zunanje ureditve v smislu čim bolj univerzalne, varne in neovirane uporabe za vse – ustvarjanje vseživljenjskega bivalnega okolja.

Nosilec: Javni stanovanjski sklad MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Javni razpisi za dodeljevanje oskrbovanih stanovanj v Centru starejših Trnovo (60 oskrbovanih stanovanj), v Murglah (12 oskrbovanih stanovanj) in v Dravljah (10 oskrbovanih stanovanj) v najem.

Nosilec: Javni stanovanjski sklad MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje primernih najemnih stanovanj.

Nosilec: Javni stanovanjski sklad MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje bivalnih enot za začasno reševanje stanovanjskih potreb socialno ogroženih tudi starejših oseb.

Nosilec: Javni stanovanjski sklad MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Subvencioniranje stroškov najemnine najemnikom neprofitnih najemnih stanovanjskih enot in najemnikom tržnih stanovanj.

Nosilec: Javni stanovanjski sklad MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Možnost rentnega odkupa stanovanj – občani, starejši od 65 let, ki so lastniki stanovanj, imajo možnost, da svoje lastniško stanovanje, ki ga težko vzdržujejo, odprodajo Javnemu stanovanjskemu skladu MOL; prodajalci imajo izgovorjeno odplačno doživljenjsko služnost stanovanja; prodajalci lahko z zavarovalnico sklenejo pogodbo o doživljenjskem rentnem zavarovanju z mesečnim izplačilom rente, ki je zmanjšana za nadomestilo za uporabo stanovanja.

Nosilec: Javni stanovanjski sklad MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Možnost ugodnih namenskih stanovanjskih posojil, namenjenih vsem zainteresiranim lastnikom, med katerimi so tudi starejši, ki izboljšujejo ali rešujejo stanovanjsko vprašanje z rekonstrukcijo, rednimi ali investicijskimi vzdrževalnimi deli v večstanovanjski ali družinski stanovanjski stavbi.

Nosilec: Javni stanovanjski sklad MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Možnost zamenjave stanovanj – starejši najemniki stanovanj, ki živijo v stanovanjih v lasti Javnega stanovanjskega sklada MOL in MOL, lahko zamenjajo stanovanje, ki ga zasedajo za primernejše stanovanje v primerih, ko jim je stanovanje, ki ga zasedajo, neprimerno po legi v stavbi ali neprimerno po lokaciji in v primerih, ko želijo v manjše stanovanje (zaradi manjših stroškov, zaradi zmanjšanja števila uporabnikov ali zaradi lažjega vzdrževanja).

Nosilec: Javni stanovanjski sklad MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Možnost pridobitve soglasja za oddajo dela stanovanja v podnajem – starejšim najemnikom stanovanj v lasti MOL in Javnega stanovanjskega sklada MOL, Javni stanovanjski sklad MOL izda soglasje za oddajo dela stanovanja iz zdravstvenih ali starostnih razlogov v podnajem osebam, ki jim pomagajo; soglasje izda tudi v primerih, če se je starejši najemnik znašel v težki finančni in socialni situaciji in z oddajanjem v podnajem lahko pridobi dodatna sredstva za plačevanje najemnine in ostalih stroškov in si na ta način omogoči nadaljnjo uporabo stanovanja).

Nosilec: Javni stanovanjski sklad MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

4. Družabno življenje

CILJ 1:

Spodbuditi razvoj in zagotoviti kontinuirano izvajanje programov in storitev s področja športa in rekreacije.

UKREP: Zagotavljanje športno rekreativnih programov iz sredstev razpisa »Letni program športa«, namenjenih upokojencem in starejšim od 65 leta (npr. vodene vadbe v telovadnicah).

Nosilec: Oddelek za šport MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Nadaljne podpiranje tradicionalnih medgeneracijskih dogodkov Ljubljanski maraton, Pohod ob žici in Maraton Franja.

Nosilec: Oddelek za šport MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

CILJ 2:

Spodbuditi razvoj in zagotoviti kontinuirano izvajanje programov in storitev s področja kulture.

UKREP: Skrb za pestro kulturno ponudbo s programi za starejše in medgeneracijsko sodelovanje javnih zavodov MOL z nižjimi cenami vstopnic za starejše.

Nosilec: JZ Kinodvor, JZ Mestna knjižnica Ljubljana, JZ Mestno gledališče ljubljansko, JZ Pionirski dom – Center za kulturo mladih, JZ Festival Ljubljana, JZ Ljubljanski grad, JZ Kino Šiška, JZ Lutkovno gledališče Ljubljana, JZ Živalski vrt Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje servisa »Knjiga na dom« – članicam in članom Mestne knjižnice Ljubljana, ki zaradi starosti, dolgotrajne bolezni ali oviranosti ne morejo obiskati knjižnice.

Nosilec: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Vračanje gradiva v drugi knjižnici (vračilo izposojenega gradiva v katerikoli knjižnici Mestne knjižnice Ljubljana).

Nosilec: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje storitev potujoče knjižnice oziroma »Bibliobusa« na različnih lokacijah na območju MOL – tudi na postajališčih pred Univerzitetnim rehabilitacijskim inštitutom Republike Slovenije – Soča, pred Centrom starejših Trnovo in pred Domom starejših občanov Ljubljana Vič Rudnik, enota Bokalce, s predhodno možnostjo naročila gradiva po telefonu in elektronski pošti ter nadaljnje širjenje mreže postajališč.

Nosilec: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvajanje kulturnih dogodkov s poudarkom na razvoju in spodbujanju bralne kulture za ciljno skupino starejših: bralne skupine, srečanja z avtorji, delavnice kreativnega pisanja in hitrega branja, predstavitev novosti (leposlovja in strokovne literature) ter spodbujanje branja v okviru projekta Mesto bere.

Nosilec: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Razvoj, vzdrževanje in posodabljanje podstrani za starejše uporabnike na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana, na kateri so informacije posebej prilagojene starejšim.

Nosilec: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotovitev in razširitev izvajanja programa »Filmska srečanja ob kavi«, abonma za poznejša leta (na sezono 24 srečanj).

Nosilec: JZ Kinodvor

Rok za izvedbo: redna naloga, razširitev programa: 2018 oziroma po zagotovitvi pogojev za razširitev

UKREP: Izvajanje projekta »Babi, poglej!« z uvedbo dopoldanskih terminov.

Nosilec: JZ Lutkovno gledališče Ljubljana

Rok za izvedbo: 2016-2018

UKREP: Dopolnitev seminarjev za mentorje z družabno-strokovnimi srečanji za starejše gledalce pod vodstvom upokojenih članov igralskega ansambla Mestnega gledališča ljubljanskega.

Nosilec: JZ Mestno gledališče ljubljansko

Rok za izvedbo: 2017

UKREP: Zagotavljanje interne knjižnice in možnost dostave razpoložljivih knjig na dom uporabnikov in uporabnic.

Nosilec: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Omogočanje uporabe prostorov za izvajanje programov ter organiziranje aktivnosti in prireditev za starejše.

Nosilec: Služba za lokalno samoupravo MOL, Četrtna skupnosti MOL, JZ Mestna knjižnica Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

CILJ 3:

Spodbuditi razvoj in zagotoviti kontinuirano izvajanje programov in storitev s področja izobraževanja.

UKREP: Nadaljevanje sistematičnega računalniškega opismenjevanja starejših po četrtnih skupnostih MOL (začetni, nadaljevalni in izpopolnjevalni tečajji).

Nosilec: Služba za lokalno samoupravo MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvajanje brezplačnega programa računalniškega opismenjevanja v obsegu 60 ur.

Nosilec: JZ Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvajanje izobraževalnih dejavnosti za starejše kot so delavnice in tečajji s področja informacijskega opismenjevanja ter druge delavnice, tečajji in ustvarjalnice: tuji jeziki, znakovni jezik, urjenje spomina, ročne spretnosti.

Nosilec: JZ Mestna knjižnica Ljubljana
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Organiziranje doživljajskih vodenj in srečanj z živalmi za starejše.
Nosilec: JZ Živalski vrt Ljubljana
Rok za izvedbo: pričetek 2016 in nato redna naloga
UKREP: Izvajanje delavnic »Izboljšajmo spomin – možganski fitness«.
Nosilec: Služba za lokalno samoupravo MOL, četrtne skupnosti MOL
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvajanje brezplačnih tečajev tujih jezikov, študijskih krožkov in delavnic v okviru »Mestnega programa izobraževanja odraslih«.
Nosilec: JZ Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvajanje projekta Center medgeneracijskega učenja.
Nosilec: JZ Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana
Rok za izvedbo: redna naloga

CILJ 4:
Spodbuditi razvoj in zagotoviti kontinuirano izvajanje programov in storitev s področja socialnega varstva in varovanja zdravja.

UKREP: Ohranjanje in širjenje socialnovarstvenih programov, ki starejšim nudijo podporo za samostojnejše življenje in omogočajo njihovo aktivno vključevanje v skupnost, preko rednih javnih razpisov.
Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Ohranjanje in širitev mreže dnevnih centrov aktivnosti za starejše preko rednih javnih razpisov.
Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Organizacija sklopa predavanj na temo trajnostnega razvoja, namenjenih posebej generaciji 65+, v okviru prejetja naziva Zelena prestolnica Evrope 2016.
Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL
Rok za izvedbo: 2016 in 2018

UKREP: Družabna srečanja v prostorih Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana in izven za uporabnike in uporabnice, svojce in ostale zainteresirane (tematski večeri, čajanke, bralni krožki ipd.).
Nosilec: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvajanje programov, delavnic in prireditev medgeneracijskega sodelovanja.
Nosilec: Služba za lokalno samoupravo MOL, četrtne skupnosti MOL, JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana, JZ Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani, osnovne šole in vrteci v MOL
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: »Zdravstveni kotiček« Knjižnice Otona Župančiča – pomoč knjižničarja-informatorja pri iskanju kakovostnih virov o zdravju, zdravilih in zdravem načinu življenja; izvajanje delavnic, predavanj in predstavitev z občasnimi merjenji pritiska in sladkorja v krvi.
Nosilec: JZ Mestna knjižnica Ljubljana
Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Organiziranje medgeneracijskih dogodkov (delavnice, izobraževanja, šola spomina ipd.)

Nosilec: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvajanje prilagojenih dejavnosti za bolnike z demenco in njihove svojce (delavnice, vodstva in predavanja)

Nosilec: JZ Mednarodni grafični likovni center v sodelovanju s Slovenskim združenjem za pomoč pri demenci

Rok za izvedbo: od februarja 2016

5. Spoštovanje in vključevanje v družbo

CILJ 1:

Starejši imajo možnost sodelovanja pri odločevalskih procesih za starejše v MOL.

UKREP: Delovanje Sveta za vprašanje starejših občanov v MOL (posvetovalno telo župana) z nalogo spremljanja razmer in potreb starejših ter dajanje predlogov za izboljšanje položaja, spremljanje programov ter sodelovanje pri pripravi različnih gradiv.

Nosilec: Svet za vprašanje starejših občanov v MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje več komunikacijskih kanalov preko vstopne točke (Odsek za pobude meščanov) za oddajo raznovrstnih pobud in vprašanj, s katerimi se občanke in občani lahko obrnejo na MOL – osebno (na sodelavke omenjenega odseka in na župana MOL ob organiziranih dnevih odprtih vrat, vsak prvi torek v mesecu), preko telefona, faksa in elektronskega naslova pobude@ljubljana.si ter preko posebnega spletnega servisa na <http://gis1.ljubljana.si/Pobude/>.

Nosilec: Kabinet župana MU MOL, Odsek za pobude meščanov

Rok za izvedbo: stalna naloga

UKREP: Redna letna srečanja Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana z obstoječimi uporabniki in svetom uporabnikov, z namenom širitve novih storitev na področju socialnega servisa in zadovoljitve drugih potreb uporabnikov.

Nosilec: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

6. Družbeno angažiranje in zaposlitev

CILJ 1:

Spodbujanje vključevanja starejših v prostovoljske in druge aktivnosti.

UKREP: Ohranjanje in širjenje programov različnih, večinoma nevladnih organizacij, preko javnih razpisov, kjer delujejo starejši prostovoljci.

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

Rok za izvedbo: redno

UKREP: Vključevanje uporabnic in uporabnikov pomoči na domu v projekt prostovoljstva s ciljem širjenja socialne mreže med uporabnicami in uporabniki (uporabnik – uporabniku)

Nosilec: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Vključevanje starejših občank in občanov v prostovoljsko delo – sprehajanje psov iz Zavetišča Ljubljana.

Nosilec: JZ Živalski vrt Ljubljana

Rok za izvedbo: 2016-2020

UKREP: Izobraževanje in vključevanje prostovoljk in prostovoljcev v vodenje ali so-vodenje bralnih skupin v knjižnicah.

Nosilec: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje informacijskega servisa »Borza znanja«, kjer so na voljo podatki o ponudnikih in iskalcih različnih znanj in spretnosti.

Nosilec: JZ Mestna knjižnica Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

7. Komuniciranje in informiranje

CILJ 1:

Skrb za stalen pretok informacij in vsebin s področja skrbi za starejše in krepitev socialne vključenosti starejših v življenje lokalne skupnosti.

UKREP: Objava informacij o aktivnostih MOL na področju življenja starejših na povezavi »Starejši«, ki je, preko rubrike »Življenje v Ljubljani«, dostopna na uradni spletni strani MOL (<http://www.ljubljana.si/si/življenje-v-ljubljani/starejsi/>).

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje delovanja informacijske točke za 65+ in za osebe z oviranostmi, Mačkova ulica 1, kjer poteka informiranje občank in občanov o aktivnostih in storitvah MOL za starejše in za osebe z oviranostmi.

Nosilec: Kabinet župana MU MOL, Odsek za pobude meščanov

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Informiranje potencialnih upravičenk in upravičencev oziroma uporabnic in uporabnikov ter njihovih bližnjih o storitvah JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana preko svoje spletne strani in tiskanih medijev.

Nosilec: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Osvežitev zloženke »Za starejše o organizacijah in storitvah s področja zdravja in socialnega varstva, ki se izvajajo v MOL«.

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

Rok za izvedbo: 2017

UKREP: Sodelovanje in aktivne predstavitve na dogodkih, namenjenih starejšim ali ki potekajo v organizaciji starejših v Sloveniji (na primer: Festival za 3. življenjsko obdobje).

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Mednarodno sodelovanje in aktivne predstavitve MOL na področju starejših v tujini.

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje e-točk po sedežih četrtnih skupnosti.
Nosilec: Služba za lokalno samoupravo MOL
Rok za izvedbo: redna naloga

8. Skupnostni programi in zdravstvene službe

CILJ 1:

Podpora skupnosti k podaljševanju in dvigu kakovosti življenja starejših v domačem okolju.

UKREP: Izvajanje pomoči na domu (PND), ki spada v okvir socialno varstvene storitve pomoč družini po Zakonu o socialnem varstvu.

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL, JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana in koncesionar Zavod Pristan

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvajanje socialnega servisa v okviru socialnovarstvene storitve pomoč družini po Zakonu o socialnem varstvu.

Nosilec: JZ Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

CILJ 2:

Pomoč socialno šibkejšim starejšim občankam in občanom.

UKREP: (Do)plačevanje oskrbe in bivanja socialno šibkejšim občankam in občanom MOL, ki so vključeni v institucionalno varstvo v domovih za starejše po Zakonu o socialnem varstvu, na osnovi odločb centrov za socialno delo.

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Subvencioniranje socialno varstvene storitve pomoč družini na domu za vse uporabnike/uporabnice.

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Plačevanje razlike do polne cene socialno varstvene storitve pomoč družini na domu socialno šibkejšim občankam in občanom, na osnovi odločb centrov za socialno delo.

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Zagotavljanje sredstev za denarne pomoči za namen premostitve materialne ogroženosti in za namen kritja stroškov kosil starejšim od 65 let na osnovi Odloka o denarni pomoči.

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: »Srečevalnica« – zagotavljanje odprtih prostorov v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije – Območno združenje Ljubljana z namenom omogočanja večje aktivnosti, vključenosti in informiranosti še posebej ranljivih skupin, ki se soočajo z brezposelnostjo in revščino.

Nosilec: Služba za lokalno samoupravo MOL, četrtne skupnosti MOL,

Rok za izvedbo: redna naloga

CILJ 3:**Dostopnost in kakovost zdravstvenih storitev ter izvajanje preventivnih programov in programov varovanja zdravja.**

UKREP: Delovanje mreže javne službe na področju osnovne zdravstvene dejavnosti na primarni in v manjšem obsegu na sekundarni ravni.

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL, JZ Zdravstveni dom Ljubljana, koncesionarji

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Delovanje patronažne službe.

Nosilec: JZ Zdravstveni dom Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Delovanje obstoječih referenčnih ambulant ter uvedba 29 novih referenčnih ambulant, v katerih uporabnike/-ce poleg zdravnika in medicinske sestre spremlja tudi diplomirana medicinska sestra, ki spremlja kronične bolezni in izvaja preventivne ukrepe.

Nosilec: JZ Zdravstveni dom Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga, uvedba novih referenčnih ambulant: 2020

UKREP: Izvajanje programov kot so preventivni pregledi z namenom zgodnjega odkrivanja skritih obolenj, posvetovalnice, kjer so vključene tudi meritve krvnega tlaka, ravni sladkorja, holesterola in trigliceridov, testi hoje ter razne delavnice o zdravem načinu življenja v vseh glavnih enotah Zdravstvenega doma Ljubljana in po četrtnih skupnostih MOL.

Nosilec: JZ Zdravstveni dom Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Delovanje mreže lekarniške dejavnosti, ki jo tvorijo Lekarna Ljubljana in koncesionarji

Nosilec: Oddelek za zdravje in socialno varstvo MU MOL, JZ Lekarna Ljubljana, koncesionarji

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvajanje dopolnilnih programov kot so preventivne meritve ravni sladkorja, holesterola in trigliceridov v krvi, telesne teže in krvnega tlaka v enotah Lekarne Ljubljana.

Nosilec: JZ Lekarna Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvajanje brezplačnih strokovnih predavanj, in sicer do šest strokovnih predavanj na leto.

Nosilec: JZ Lekarna Ljubljana

Rok za izvedbo: 2016-2020

UKREP: Organizacija Festivala zdravja, katerega rdeča nit so nasveti za zdrav življenjski slog in predstavitev preventivnih aktivnosti za zdravje in dobro počutje.

Nosilec: JZ Lekarna Ljubljana

Rok za izvedbo: 2016-2020

UKREP: Objava strokovnih člankov na temo zdravega življenjskega sloga, različnih bolezni in zdravstvenih težav, s poudarkom na preventivnih aktivnostih, predstavitev storitev in programov, ki jih izvajajo strokovni delavci v lekarnah, novosti v ponudbi in različne ugodnosti v brezplačnem Katalogu ugodnosti – ZDRAVO, ki izhaja v okviru programa zvestobe in ga prejmejo vsa gospodinjstva v MOL.

Nosilec: JZ Lekarna Ljubljana

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Izvedba delavnic »Temeljni postopki oživljanja s prikazom pravilne uporabe defibrilatorjev«.

Nosilec: Služba za lokalno samoupravo MOL, četrtne skupnosti MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Predavanja/delavnice o srčno-žilnih obolenjih, preventivi in dejavnikih tveganja, brezplačne meritve holesterola, sladkorja v krvi in pritiska.

Nosilec: Služba za lokalno samoupravo MOL, četrtne skupnosti MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

UKREP: Predavanja o demenci.

Nosilec: Služba za lokalno samoupravo MOL, četrtne skupnosti MOL

Rok za izvedbo: redna naloga

III. SPREMLJANJE IZVAJANJA AKCIJSKEGA NAČRTA IN POROČANJE O IZVEDENIH UKREPIH

Spremljanje, izvedba ter poročanje o izvedbi posameznih ukrepov Akcijskega načrta »Starosti prijazna Ljubljana« za obdobje od 2016 do 2020 bo naloga nosilcev ukrepov, priprava poročila o uresničevanju akcijskega načrta za obravnavo v Mestnem svetu MOL pa naloga Oddelka za zdravje in socialno varstvo MU MOL.

Številka: 129-5/2016-6
Ljubljana, 23. 5. 2016

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

Obrazložitev
predloga Akcijskega načrta »Starosti prijazna Ljubljana« za obdobje od 2016 do 2020

1. Pravni temelj

21. člen Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF in 14/15 – ZUUJFO) določa, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Med drugim ta člen določa, da »občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev... pospešuje službe socialnega skrbstva... za... ostarele.«

27. člen Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 24/16 – uradno prečiščeno besedilo) določa pristojnost Mestnega sveta, da sprejema plane razvoja Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL).

2. Razlogi in cilji, zaradi katerih je akt potreben ter ocena stanja

Z zagotavljanjem spodbudnega okolja ter s posluhom za potrebe starejših se MOL zaveda, da lahko svojim občankam in občanom v tretjem življenjskem obdobju zagotovi kvalitetno starost v domačem, starosti prijaznem okolju, v katerem ni prostora za socialno izključenost.

Poleg rednega izpolnjevanja zakonskih obveznosti, MOL preko rednih letnih javnih razpisov, ki niso zakonska obveza, izdatno podpira tudi številne druge aktivnosti, programe in projekte. Ti starejšim v MOL nudijo raznovrstne oblike podpore in pomoči za samostojnejše in kvalitetnejše življenje v domačem okolju tako s socialnovarstvenega vidika, kot tudi različne druge možnosti kot so izobraževanje ali udejstvovanje v športu in kulturi.

MOL si nenehno prizadeva za ustvarjanje urbanega okolja, ki spodbuja zdravo in aktivno staranje. V teh prizadevanjih je bil pomemben korak storjen tudi leta 2011, ko je MOL postal uradni član Globalne mreže starosti prijaznih mest Svetovne zdravstvene organizacije ter podpisal prvo Dublinsko deklaracijo starosti prijaznih mest in v letu 2013 še drugo. Temu je sledila tudi priprava Akcijskega načrta "Starosti prijazna Ljubljana" za obdobje od 2013 do 2015, ki je bil za MOL prvi na tem področju in v katerem so bili predvideni ukrepi oziroma aktivnosti na območju MOL, k izvedbi katerih se je lahko zavezal MOL, ob upoštevanju zakonskih pristojnosti ter v okviru sprejetih finančnih načrtov posameznih nosilcev. Konec leta 2015 se je navedeni akcijski načrt iztekel, pripravljeno je poročilo o uresničevanju posameznih ukrepov za obdobje, na katerega se je nanašal, pripravili pa smo tudi nov Akcijski načrt »Starosti prijazna Ljubljana« za obdobje od 2016 do 2020, s čimer nadaljujemo z aktivnostmi za zagotovitev starosti prijaznega mesta.

3. Poglavitne rešitve

Priprava in sprejetje Akcijskega načrta »Starosti prijazna Ljubljana« za obdobje od 2016 do 2020 na Mestnem svetu MOL predstavlja nadaljevanje prizadevanj MOL k vzpostavitvi pogojev za zagotovitev mesta, prijaznega starejšim ter eno izmed dejanj, h katerim smo se zavezali z vključitvijo v Globalno mrežo Starosti prijaznih mest Svetovne zdravstvene organizacije.

Mestnemu svetu MOL predlagamo, da sprejme predlog Akcijskega načrta »Starosti prijazna Ljubljana« za obdobje od 2016 do 2020.

4. Ocena finančnih posledic

Sprejetje Akcijskega načrta »Starosti prijazna Ljubljana« za obdobje od 2016 do 2020 za leto 2016 nima finančnih posledic, ki ne bi bile že vključene v finančne načrte posameznih nosilcev ukrepov, prav tako pa bodo za obdobje od 2017 do 2020 finančne posledice predmet vključitve v finančne načrte posameznih nosilcev.

Pripravila:

Darija Božnik

Višja svetovalka II

Tilka Klančar

Vodja oddelka